

HEINO UNEN ÄGU.

Laste jõulunäidend kolmes pildis. Koostanud H.Tandre.

Osalistes:

Proua Kaljuvee - lesk, põgenik Austraalias kahe lapsega.
 Salme, 15- aastane, ta tütar.
 Heino, 5- aastane, ta poeg.
 Härra Taevere - farmer Austraalias.
 Päkapikepoised, haldjad, inglid ja liblik.

Tegevus toimub Austraalias praegusel ajal.

I pilt.

Tuba: Laud, paar tooli, magamissohva või voodi ja muud mööblit.

Salme: (istub toolil ja teeb mingisugust käsitööd. Aeg on kella 6-7 vahel õhtul. Heino mängib põrandal oma asjadega. Toas on vaikus).

Heino: Salme, ema ei tule ikka veel.

Salme: Oota veel, Heino, ema ei jõudnud vist oma tööga nii ruttu valmis. Küllap ta tuleb pea.

Heino: Aga mul on nii raske oodata, mul on igav ilma emata.

Salme: Mis mees sinust siis kasvab, kui sul ei ole kannatust ema oodata.

Heino: (mängib veidi aega edasi, siis katkestab mängimise, läheb õe juurde ja toetab ta najale):

Salme, kas isa ei oodanud kunagi ema, kui isa veel elas?

Salme: Ootas küll, aga ta ei muutunud nii kärsituks kui sina.

Heino: Noh, isa oli ju suur. Aga miks ema täna nii kauaks ära jääb?

Salme: Eks emal ole täna palju koristada ja puhastada, sest täna on jõululaupäev.

Heino: Ma küll ei tahaks, et ema jõululaupäeval kodunt ära on.

Salme: Kui sa suureks kasvad ja aidad emal tööd teha, küllap sa siis võib jõululaupäevaks koju jääda.

Heino (on natuke aega vait ja ütleb siis): Salme, aga kuidas jõuluvana jõuab kõigi laste juurde täna minna?

Salme: Miks ta ei peaks jõudma, ta on ju jõuluvana.

Heino: Kas ta minu juurde ka jõuab tulla?

Salme: Aga oled sa siis ka kogu aja emale kodus korralik poiss olnud?

Heino (on vait ega vasta midagi. Peale vaheaega): Salme, kuidas jõuluvana teab, kes on paha laps olnud?

Salme: Küll ta juba teab.

Heino: Aga kuidas?

(Salme mõtleb veidi).

Heino: Noh, Salme?

Salme: Tal on ju palju abilisi: inglid taevas, päkapikupoised ja teised.

Heino: Ma ei jõua ema ära oodata!

Salme: Kuule, Heino, ma jutustan sulle ühe jutu, siis sul ei ole aeg nii igav.

Heino: Jutusta, Salme.

Salme: Millest ma siis pean sulle jutu jutustama?

Heino: Jutusta midagi jõuluvanast.

Salme (mõtleb veidi ja ütleb siis): Kas tahad ma jutustan sulle, kuidas tulid meile jõulud seal kodumaal, kui isa oli veel kodus?

Heino: Tahan küll, jutusta.

Salme: Meil kodumaal ei olnud nii soe kui siin, seal oli jõuluajaks sageli lumi maas ja õues päris külm. Ja lapsed pidid kõik toas mängima, nii külm oli seal. Aga toas oli soe, sest ema küttis iga päev ahju ja see tegi toa soojaks. Ja pimedaks läks ka üsna vara siis.

Heino: Aga miks seal jõuluajal nii vara pimedaks läks, kas selleks, et saaks jõulupuud põletada?

Salme: Ära ole nüüd nii rumal, seal oli ju talv ja talvel läheb kodumaal vara pimedaks. Jõulud on . . seal ju talvekuul ja mitte nagu siis, kus nüüd on suvi. Ja siis istusin ma jõulunädalail akna all ja vaatasin, kuidas inimesed viisid kelkudega jõulupuid koju. Ja meilegi tõi isa ilusa jõulupuu, mil oli jalg all, et ta seisaks hästi püsti. Ja kui õhtul hakkas juba pimedaks minema, siis läksime isaga kirikusse. Ema jäi koju jõulutoite tegema. Küll siis oli ilus kirikusse minna, kui sadas pehmet valget lund! Kirikus oli juba palju rahvast ootamas ja altari ees oli mõlemal pool kaks suurt jõulupuud, mis särasid nii ilugasti põlevate küünalde all. Siis kõneles õpetaja jõuludest, Jeesuse Kristuse sündimisest Betlemmas ja siis laulsid kõik. Sollejärel läksime isaga koju, kus ootasid meid juba ema ja jõulupuu, mille küljes rippusid kuld- ja hõbekellukesed ja jõuluküünlad.

Ja siis hakkasin ma ootama jõuluvana: vaatasin aknast tänavale, kus oli juba pine. Kuid ei ma näinud teda kunagi tulevat, kuulsin ainult koputanist uksele ja jõulumees tuligi. Ta teadis juba nime ja siis pidin talle ette lugema oma jõulusalmid ja ka laulma talle jõulupuu ees mõned jõululaulud, kuna ema oli juba küünlad põlenu süüdanud. Seejärel andis jõuluvana mulle kingitused kätte, mis ta minu jaoks oli kaasa võtnud.

Nüüd alles, pärast seda kui jõuluvana oli ära läinud, pani ema jõulutoitud lauale: panni praetud kartulitega, lihaga ja vorstidega. Kui kõik olime juba sünnud, siis istusime jõulupuu ümber ja laulsime jõululaule: Ma tulen taevast ülovalt, Püha ja, Oh jõulupuu ja palju teisi. Siis mängisin mina veel oma asjadega, mis jõuluvana mulle oli kinginud.

Heino: Kas ema toob meile ka jõulupuu?

Salme: Aga Heino, kuidas sa võid nii rumal olla! Siin ei kasva ju jõulupuid, sest siin on liiga soo selleks.

Heino: Kas siis nendele lastele siin ei tulegi jõule ja jõuluvana?

Salme: Tuleb küll, aga teistmoodi. Jeesus Kristus on sündinud ju kõigile: nendele, kes elavad külmal maal ja nendele, kes elavad soojal maal.

(Heino on toetanud oma pea õe najale ja kipub tukkuma jääma.)

Salme: Aga Heino, sa oled ju uniseks jäänud! Mine parem magama!

Heino: Ma ei ole unine, ma ootan veel oma ema!

(Salme teeb käsitööd edasi.)

Heino: (veidi aja pärast): Ma tahaksin ka niisuguseid jõule nagu teil seal olid, ja ka lumega kirikusse minna! Kas meie enam ei saagi koju tagasi?

Salme: See, armas Heino, on kõik Jumala teha, meie aga peame kannatlikult ootama.

Salme (jääb mõtlema ja ütleb siis omaette): Jah, see oli juba ammu tagasi. Enam nagu ei taha uskudagi, et see oli õige. Nagu ei olekski see omast mälestusest, vaid ainult unenäos esinenud. Jah - siis oil meil kodu, minul isa, kes mulle jutustas muinasjutte, kui ema tegi koduseid toimetusi. Nüüd...nüüd elame siin palavas Austraalias, kaugel kodust, kaugel Saksamaa laagritest, kaugel omakodust, ja ainult emaga.

Salme (nagu ärkab mõtteist ja märkab Heinot enda najal tukkumas).

Salme: Heino, sa juba magasidki! Mine parem voodisse!

Heino: Ei, ma ei taha, ma ei ole unine. Ma tahan oodata ema.

Salme: Mine ikka, ma ärratan su üles, kui ema tuleb.

Heino: Noh, hea küll. Ma lähen ja pikutan veidi ning ootan ema. Aga maga ma ma küll ei jää.

Salme (viib Heino voodisse, kus see kohe magama jääb.)

Salme (vaatab taas ringi, vaatab oma kella käe peal ja ütleb endamisi): Aeg on juba tööpoolest üsna hilinetäna ja oma ei ole ikka veel kodu. (Vaatab veel kella) Varsti peaks tulema järgmine buss. Küll ta tuleb sellega, ta ju pidi ka veel pühadeks toitu ostma...

(Alustab jälle tööga, kuid sõnab veidi aja pärast): Aga mis on, kui lähen talle bussi peatusse vastu ning aitan ta pakid ära tuua? Ei - jah, ma teen seda tõesti. Heino magab ju ka ilusasti voodis.

Salme (vaatab veel magavale vennale ja lahkub siis toast)
Tuba läheb pimedaks. Siis ilmub tagaseina avausest või uksest ingel, läheneb magavale Heinole ja hoiab oma õnnistavad käed ta peal. Helgiheitja valgus langeb ingli peale ja liigub: inglisa kaasas. Näitelavale ilmub inglite koor, kes laulab klaveri saatel: Ma tulen taevast ülevalt. Kogu aja, kui ingel ilmub lavale, mängib klaver vaikselt saatenängu, kuni kogunevad teised inglid lavale, et siis üle minna viisile, mida inglid laulavad: Ma tulen taevast ülevalt. Ingel Heino voodi ees võtab Heino käest kinni ja viib ta endaga lavalt ära.

Eesriie.

II pilt.

Mets: Tagaplaanil ühel pool serval asetseb tugitool või muu iste. Päkapikupoiss kaunistab istet elavate puukstega ja lilledega. Näitelavale ilmub kerglevail tantsusammudel muusikahelide saatel liblik. Ta teeb mõned tantsivad tiirud ümber lava, näeb siis äkki päkapikupoissi ja jääb seisma - muusika saade jätkab mängimist.

Liblik: Aga mis sina siis siin teed?

P-poiss: Eks sa näe ise.

Liblik: Näen küll, aga kellele sa seda istet kaunistad?

P-poiss: Kas sa rumal ei tea, et täna on jõululaupäev?

Liblik: Ei noh, tean küll, aga miks sa seda istet kaunistad?

P-poiss: Vaata see on jõuluvana!

Liblik: Või jõuluvana!

P-poiss: Jõuluvana! Jah, täna lähob jõuluvana ju välja kingitusi viima lastele.

Liblik: Ja selleks siis kaunistadki seda seal.

P-poiss: Just selleks. Vaata enne kogunevad siia kõik jõuluvana abilised: inglid, päkapikupoised, haldjad ja teised. Kõik, kes aitavad tal valmis teha need kingitused, mis ta peab lastele kaasa võtma, kõik, kes kokku koguvad need soovid, mis head lapsed oma palveis saadavad jõuluvanale jah, kõik nad kogunevad täna siia.

Liblik: Kas mina ei või siia jääda pealtvaatajaks?

P-poiss: Võid küll, kui sa teisi ei sega ja vait oled.

Liblik: Küll ma katsun olla ilusasti.

P-poiss (jätkab oma tegevust.)

Lavale ilmuvad 2 suuremat päkapikupoissi, toovad endiga kaasa jõulupuud, süütavad sel küünlad ja lahkuvad. Lavale ilmub siis jõuluvana inglikoori saatel. Jõuluvana lähob ja istub temale määratud istmele, vaatab ringi ja sõnab endanisi:

"Jälle on käes see annuoodatud tund minule ja mu paljudele väikestele sõpradele - lastele - jõululaupäev."

Jõuluvana (vaadates päkapikupoisi poole): Noh, kas siis kõik on valmis korraldatud mu abiliste vastuvõtmiseks?

P-poiss: Kõik on valmis, jõuluvana!

Ingel tuleb Heino käest kinni hoides ja viib ta jõuluvana ette.

Ingel: Heino, sa tahtsid teada, kuidas jõuluvana teab, kes on head lapsed. Nüüd näed seda ise. Seda on võimalik näha igal aastal ainult ühel lapsel ja nüüd oled see sina.

Heino: Kas see siis on jõuluvana?

Ingel: Just nii, aga nüüd istu selle liblika kõrvale ja ole üsna vait!

J-vana (nähes liblikat): Aga mis see seal teeb? (küsib päkapikupoisilt, näidates liblika peale).

Liblik: Auline jõuluvana, mina, ... mina, ... mina tuln muidu siia sind vaatama. Kas ma ei tohiks siia jääda, kallid jõuluvana?

J-vana: Noh, minugi pärast. (Veidi aja pärast): Aga kus siis mu abilised on? Ah seal nad tulevad.

Muusika alustab mängimist. Liblik istub jõuluvana jalgade ette, temaga koos ka päkapikupoiss. Heino istub nende juurde. Muusika valjenob ja lavale ilmuvad päkapikupoised tantsides. Kõigil on käes ningisugused kingitused. Tantsivad päkapikupoiste tantsu ja selle lõppedes lähuvad rivis jõulupuud ette, panevad oma kingitused naha jõulupuud alla, seejärel kogunevad rivisse jõulupuud taha. Muusika mängib kogu aja.

Heino: Jõuluvana, miks need kingid sinna jõulupuud alla pannakse?

J-vana: Pääpikupoisisid valmistasid need laste jaoks ja nüüd toovad need kokku, et lastele väljajagada.

Heino; Kas minu jaoks seal ka kink on?

J-vana: On küll, Heino.

Heino: Oh, seda kinki seal, seda (nimetab kingi nime) tahaksin endale saada!

J-vana: Pead aga ootama veel, kuni jõulu õhtutund on käes!

Muusika läheb üle haldjate tantsu muusikale. Lavale ilmuvad haldjad... tantsivad haldjate tantsu. Peale tantsu lähevad jõulupuu taha teisele poole. Inglise on kogunenud jõuluvana taha rivi.

J-vana: See kõik oli väga ilus. Näib, et olete mul väga hoolsad olnud. Aga on siis teil mulle midagi ette kanda ka nende ootavate laste poolt?

Ette astub p-poissoja kannab ette luuletuse:

Jõulutaadi ootel.

Sõitsid saanid, sõitsid reed

mööda pikka talveteed,

helisesid aisakellad,

aisal jõulukellad hellad.

Ootas Ais ja ootas Mall,

Ootsid kaua akna all,

aga jõulutaat ei tulo -

küll on kole, küll on kole!

Küll on ootamine pikk,

kätte jõuab videvik.

Enam oodata ei jõua -

Kus on jõulutaat nii kaua?

Juba taevast paistab kuu ...

Teisest poolt jõulupuu,

aga küünlad süütamata,

sest et taat veel tulemata...

J-vana: Jah, see aeg on oodates tõesti pikk niilastele kui ka minule, kuid kätte jõudis ta ometi. Täna sind sõnumi eest. Jah, varsti võivad lapsed ütelda oma kodus jõulupuu all:

Äkki sõitsid õue reed

mööda valget talveteed,

helisesid kellad hellad,

Jõulutaadi aisakellad.

"Kes on siis järgmine?"

Ette astub üks haldjatest, kannab ette luuletuse:

Oodatud jõuluvana.

Sada soovi, harrast palvet

süttis laste südames.

Ihkasid ju ammu talve,

jõulud millal läheneks.

Tahtsid nad ju teada ammu,

mida toob küll jõulumees.

Kui ta peatab oma sammu

Ootajate ukse ees.

Kas toob kingitusi nõnda,

nagu soovind laste meel?

Või ta kurvastab ehk nõnda,

kingist ilma jätab veel.

J-vana: See on ilus! Varstin näevad lapsed tõesti mind jälle!

P-poiss: kannab ette luuletuse:

Jõulumees.

Läbi lumehange sammub uhke mees,
valge habe põlvini tal ees,
peas torukübar pikk kui kiriktorn,
õlal kingitus! Täis on korv.
Üle järve, lumitunud soo,
läbi maa, tuisu, tuulehoo
tõttab majast majja rõõmsalt, salaja,
igale viib kingi paraja.

Mina tean, see võõras pole keegi muu,
kui "jõulumees"! nii hüüab Atsi suu.
Ruttu, Villu, julgelt, Jaanike ja Mall,
õelge tervitusi, laulge tall'!

Ats saab pika mõõga, pildi ilusa,
Mall saab suure nuku nägusa,
Jaanil uhke pasun tutu-lutu-tuu,
Villul kiigehobu rahutu.

Jälle ruttu läheb armas jõulumees,
pikk on tee, mis ootab teda ees,
tõttab majast majja rõõmsalt, salaja,
igale viib kingi paraja.

Pisike haldjas (kannab ette luuletuse):

Jõuluteel.

Tiliseb aisakell:

lumi hell, lumi hell.

Kiirgab mets, hiilgab maa.

Mööduvad saanid, reed
piki teed, talvist teed
üle soo, karjamaa.

Helgivad tuled eel,
tähtoteel, jõuluteel.

Rõõmus taivas ja maa.

Tiliseb aisakell,
meel nii hell, meel nii hell,
Kiirgab mets, hiilgab maa.

P-poiss Jõuluõhtu.

Küll on armas jõuluõhtu!

Tuba soo ja meel nii hea:

isale saab patsi lüüa,

ema sülle poita pea.

Kuuse all on pakikesed-

Kes küll ütleks, mis neil sees?

Kuusel küünlad, maiustused...

Õnnos hüpleb väike mees.

Kelle laev ja kelle lennuk,

kelle hobu, raamatud? Nukk, kes avab, suleb silmad...

Oh, nii palju head ja uut.

Kõmab trumm ja hüüab vilo,

Unub kurbus, mure, tusk.

Rõõmu, õnne täis on süle,

Särab silm ja särab kuusk.

Küll on armas jõuluõhtu!

Tuba soo ja meel on hea:

isake saab patsi lüüa,

ema sülle poita pea.

Haldjas: Jõulurõõm.

Suurt rõõmu meile lastele
toob Jeesus - jõululapsuke,
teeb terveks haige südame,
viib kurjad mõtted kaugelt.

Kus teda hinges kantakse,
seal too on lahti õnnele,
seal valud, leinad kergemad
ja muretunnid valgemad.

Tooks Kristus iga kodule,
nii väiksele kui suurele,
suurt valgust rõõmuagadel
ja õnnetusepäevadel!

J-vana: Aga nüüd jutustage mulle, mis teevad mu väikesed sõbrad -
lapsed - kodus?

Ette astub p-poiss, võtab välja lehe, millelt loeb:

"Kui jõulud olid veel kaugel.
Ühel õhtul, kui Ats jälle isa töölaua ääres seisis ja
kalendrit käes hoidis, küsis ta:

"Isa, millal on jõulud, millal tuleb jõuluvana?"

"Vaata poiss, kui sa niipalju lehti oled kalendrist ära
rebinud," ja isa võttis sõrmede vahele ilmatu hulga lehti,
pcaaegu kõik kalendri lehed, "näed, siin on kolmel lehel
järjest punased numbrid, vaata, need ongi jõulud, ja siis
tuleb ka jõuluvana. Aga nüüd, mu poiss, mine magama, sest
mul on veel natuke tööd ja ema ootab sind vist ka juba."

Ats jättis isaga "head ööd" ja läks magama. Sängis aga
arutas ta mõttes:

"Kui jõulud tulevad, siis on kolm pühapäeva järjest. Küll
on tore: Isa ei tee kolm päeva tööd ja ema annab kolm päeva
järjest sepikut ja jõuluvana tuleb kingitustega ka veel.
Küll oleks hea, kui juba homme oleksid jõulud! Aga seda on
ju kerge teha: tuleb ainult palju, palju kalendri lehti
rebida...." Ja seda mõeldes hüppas Ats sängist välja ning
jooksis särgi väel isa tuppa, et kalendrit paluda. Aga isa
polnudki toas. Ats ei mõtelnud kaua, ronis toolile, sealt
töölaualale ja võttis kalendri seinalt. Nüüd algas mõnus töö:
trrr-trrr-trrr, leht lehe järele langes põrandale, kuni kalen-
der jäi üsna õhukeseks ja kolm punaste numbritega lehte tuli
nähtavale.

"Soo!" ütles Ats ja pani kalendri seinale tagasi. "Kui nüüd
isa tuleb ja näeb, et homme on jõulud, siis rõõmustubta samu-
ti nagu minagi."

Kärvesti ronis Ats laualt maha, jooksis sängi tagasi ja
uisus magama.

Haldjas (loeb lehelt): Jõulukuuske toomas.

Jõululaupäeva hommikul ärkas Miku vara, aga ema ja õde :
Leeni olid veel varem üles tõusnud. Enal oli tegemist ja
toimetamist, Leenigi oli endale ette sidunud põlle; ta oli
pliidi juures ametis, sest ta puhus tuld paja alla, nii et
põsed olid pungis. Miku ootas, kuni ilm juba valgemaks muutus,
siis valmistus metsaninekuks, sest jõulukuuse toomine oli tä-
navu jäänud Miku ülesandeks, kuna isa oli suvel haigeks jää-
nud ja surnud.

Miku mähkis enda isa poolkasukasse, mis ulatus poisile alla-
poolle põlvi. Kinnitas kasuka keskpaigast vöörihmaga kinni ja
tõmbas pähe kitsanahast mütsi. Kirves vöö vahele pistetud,
oligi Miku varustatud nagu mõni metsamees kunagi.

"Ära sa aga liiga sügavale metsa mine," õpetas ema, "eksid viimaks ära. Kui Laanekõrve mäele jõuad, siis ära palju ringi käima hakka, raiu paras kuusk, mille ära tuua jaksad, ja tule ilusasti tagasi..."

Miku kuulas ema õpetust tähelepanelikult. Eksimise kartust tal aga ei olnud. Mitu korda on ta käinud Laanekõrves sügisel, oli karja hoidmaski seal läheduses. Iga puu ja põõsas on tuntud, kuidas niisugusel juhul eksimist karta?

Ilm oli vaikne, kui Miku metsa poole teele asus. Päike oli tõusnud juba üle puude latvade, laotuses liikusid hallid pilved. Mets ei olnud eluta. Kui Miku ühe heinaküüni lähel jalgu puhkas, lendas tedrekari lähedal olevate kaskede otsa. Hallid kudrutajad ematedred nokkisid nobedasti urbi. Isased, süsimustade läikivate sulgedega, erk-punased lapid silme ääres, kiikusid uhkelt ladvas ja lasksid kuulda oma korisevat rõõmuhüüdu. On neil tedrekukkedel aga silmad! Mikut nad märkasid varsti ja lendasid parinal minema.

Edasi astudes kohtas Miku haavikuemandat - jänest. See kuulis vist lume krudisemist Miku jala all ja jäi küünalsirgolt tagumistele käppadele istuma.

Miku lõi kirvesilmaga puu tüve vastu. Puu oksilt sadas lumi padinal alla. Miku sai valgeks nagu mölder, jänes aga pistis väledasti minema.

Tee kuni Laanekõrve mäeni oli lõbusasti möödunud. Oli vaja veel minna üle sooserva, siis jõuab Miku kingule, kus kasvab seganets. Uksikud kuused härmatunud kaskede hulgas on valgo lumega kaetud, need paistavad juba.

J-vana: Ma näen, teie kõik, mu abilised, olote virgad ja usinad olnud jõuluõhtu ettevalmistamisel. Täna teid kõiki ja asune siis koos teele, et lastele oodatud jõule viia. Aga ärge arvake (vaadates rahva poole), et kõik mu abilised on täna siin. Neid on mul igal pool, kes on valmis head meelt tegema lastele ja eriti veel vaestele lastele, nagu neid nüüd palju on... väga palju. Ja teiegi seas (näidates käega rahva poole) on mul abilisi, kuigi te ise seda ehk ei tea. Ainult kui jõululaupäev on käes, siis tunnete mu kutsumist oma südames. (Pöördudes lavale) Aga nüüd kiirustagem teele!

Muusika algab päkapikupoiste tantsuga. Need eemalduvad tantsides lavalt, viies endiga kaasa kingitused. Sellele järgneb haldjate tants, kes lahkuvad lavalt ka tantsuga. Jõuluvana lahkumisel lavalt inglite saatol langeb eesriie.

III pilt.

Tuba esimesest pildist. Heino magab, tuppa astuvad ema ja Salme.

Salme: Heino magab ikka veel.

Ema: Las ta magab parem edasi.

Salme: Aga ma lubasin ju ta kohe äratada, kui ema tuleb. Ja kui ma seda nüüd ei tee siis on pärast nuttu rohkem kui vaja. Parema äratada ta üles. Kui ta ei tõuse, siis on see ta oma asi.

(Äratam): Heino, tõuse üles, ema on juba kodus! Heino, kuuled!
Heino (ärkab ja ei saa aru, kus ta on. Vaatab ringi ja küsib siis): Kus ma olen? Kas päkapikupoisse ja haldjaid ja jõuluvana ei olegi siin?

Ema: Heino, sa oled ju kodus, sa ainult magasid veidi.

Heino: Ei, ma ei maganud, ma nägin neid selgesti. Ma olin tõesti nende juures!

Salme (paigutab toodud pakid ära ja toimetab midagi ja ütleb siis emale: "Heino nägi seda vist unes!")

Ema: Tule siia, Heino, ja jutusta mulle, mis sa nägid unes!

Heino (läheb ema juurde): Ega ma seda siis unes näinud, ma nägin jõuluvana selgesti metsas. Päkapikupoisid, inglid ja haldjad olid ka seal. Nüüd ma tean, kes ütlevad jõuluvanale, kes on halvad lapsed oma vanematele.

Ema: Noh, siis ütle seda!

Heino: Need on päkapikupoisid ja haldjad, ma nägin seda ise nüüd. Kinke nägin ka jõulupuu all.

Ema: Seekõik on ilus, aga saa aru, see oli unes, mis sa nägid.

Heino: Ei, see ei olnud unes!

Kuuldub koputamist uksele.

Ema: Sisse!

Sisse astub härra Taevere, käes mõned pakid.

Taevere: Ei noh, kui juba on kuulda eestikeelt, siis on see tõendus, et olen õiges kohas. (Toised jäävad talle otsa vaatama) Vist ongi siin see perekond, kes hilja tuli Austraaliasse. Ja teie olete (pöördudes ema poole) proua Kaljuvee?

Ema: Seda nüüd küll, aga

Taevere: Minu nimi on Taevere, meil on siit mõned head miilid eemal farm. Ja siis kuulsime, et naabrusse on asunud üks lesk oma kahe lapsega. Ja siis käis mu naine mulle peale, et ma peaksin teid täna külastama, ja ta andis mulle mõned kingitused laste jaoks kaasa.

Heino (emale): Ma tean küll, kes see on. See on üks jõuluvana abilistest. Ma ise kuulsin, kui jõuluvana seda ütles.

Ema: (härra Taeverele): Noh, kui see nii on, siis astuge aga lähemale. Kohe süda läks nagu kergemaks, mõtlesin alul, et ei tea, mis lahti on.

Taevere (teretab kõiki ja ütleb Heino poole pöördudes: Juba päris suur mees kohe, kuidas siis su nimi on?

Heino: Heino!

Taevere: Väi Heino! (Avab ühe oma pakkidest ja võtab välja kingituse, mida Heino näitas II pildis jõulupuu all): Vaata, Heino, täna on jõululaupäev ja siin on sulle väike kingitus.

Heino: (võtab kingituse vastu, vaatab seda ja ütleb siis emale: See on sama kink, mida ma nägin jõulupuu all! (Taeverele): Kas siis jõuluvana käskis selle minule tuua?

Taevere ei oska midagi ütelda ja vaatab ühe pealt teise peale.

Heino: Ma tean küll, sa oled ju ka jõuluvana abiline. Kuhu siis jõuluvana ise läks.

Ema (vahale rääkides): Meie just tulime koju Salnega, kes tuli mulle bussijaama vastu. Heino oli magama jäänud ja just teie tulekul jutustas mulle, mis ta oli unes näinud.

Taevere: Või unenäost!

Ema: Jah, jõuluvanaastja päkapikupoistest ja haldjatest.

Heino: Ema, see ei oleud unenägu! Ja jõuluvana ütles ise ka, et tal on palju abilisi, kes seda alles siis tunnevad, kui jõuluvana neid kutsub.

Taevere (kohmetab veidi, saab siis seisukorrast aru ja ütleb): Just nii, Heino! Jah, jõuluvana käskis veel küsida, kas sul ka jõulusalmid hästi selged on? Ma pean taile ju selle kohta sõnumi viima.

Heino: On küll, ema õpetas.

Taevere: Noh, seda saame kohe näha. Aga enne ma lähen ja toon autost väikese jõulupuud ka sisse. Kuuske siin ei ole, aga eks ta tuleta ikka midagi jõuludest meelde (Lahkub toast)

Heino läheb ema juurde ja näitab oma kinki.

Taevere astub sisse: Noh, siin ta on ja nüüd süütame küünlad põlema! (Süütavad küünlad jõulupuul)

Taevere: Noh, Heino! Tule kannu nüüd ette, mis sa oled jõuluvana jaoks õppinud.

Heino kannab ette oma jõulusalmikese.

Taevere: oli see aga ilus, Heino! (Pöördub Salme poole)
Ja teie proili Kaljuvec, siin on ka teile midagi jõuluvana poolt.

Salme: Tänan teid südamest selle eest.

Ema: Aga Heino, kas sa siis jõuluvanale ei tahagi oma tänu edasi saata härra Taeverega?

Heino: Tahan küll! (Läheb Taevere juurde ja ütleb sellele kätt andes): Palju tänu jõuluvanale! (Läheb ema juurde ja ütleb sellele): Ma ju teadsin kohe, et ta on jõuluvana poolt. Ma nägin seda kinki seal jõulupuul all ja mõtlesin kohe, et selle peaks jõuluvana minule saatma, ja ta lubas mulle ka.

Taevere: Küll ma viin su tänu korralikult edasi jõuluvanale. (Pöördub siis ema poole): Ja need pakid on teile kõigile. Seal on natuke puuvilja ja muud.

Ema surub vaikselt ta kätt ja ei oska midagi ütelda, vaid pühib käega oma vesiseks muutunud silmi.

Taevere: Noh, proua Kaljuvec, mis siis selle pärast! Oleme ju kõik eestlased ja teie olete ju uustulija. (Heino poole): Aga Heino, kas sa laulda ka oskad midagi?

Heino: Oskan küll, kui ema laulab kaasa.

Taevere (istub toolile): Noh, siis laulame kõik kaasa, mis sa oled õppinud. Mida sa siis oskad?

Heino: Püha õõ.

Kõik kogunevad jõulupuul ümber ja alustavad laulmist.

Eesriie.

L 3 p p.

Haldjate tants (Lohetälg 5.) Ida Tandre.

Viisil: Metsa all, kus noored kuused seisvad. Lillenthali "Laste mängud",

Lähme hüpeldes nüüd üle aasa, tuulchooga keerleme siis kaasa.

Rõõmsad looduspõlapsed olome, haljas metsas kodu kullane.

Libliklennul hõljume me tasa, linnulaulul hõiskame ka kaasa.

Päiksepaistel rõõmsalt tantsime, linnulennul koju tõttame.

Trall-lallah, trall-lallah, trall-lallah, trall-lallah,

Päiksepaistel rõõmsalt tantsime, linnulennul koju tõttame.

Koorilugemine: Haldjakesed. Ida Tandre.

Haldjakesed väikesed olome, rõõmu ja hellust me jagame.

Häid lapsi alati aitame, halbugi hääle me juhime.

Nagemata inimellu tungime, kurjust säält eemaldada püüame.

Õnne ja rahu me külvame, kurbustki kanda noil aitame.

--- *** ---